

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

3562 *Llei orgànica 3/2019, de 12 de març, de reforma de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana en matèria de participació de la Generalitat Valenciana en les decisions sobre inversió de l'Estat a la Comunitat Valenciana.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

Durant els seus més de quatre anys de vigència, la reforma operada a l'Estatut d'autonomia a través de la Llei orgànica 1/2006, de 10 d'abril, ha suposat un salt qualitatiu molt important per a les legítimes aspiracions de la Comunitat Valenciana a l'hora d'assolir el nivell competencial màxim, sempre des del respecte cap a les competències de l'Estat i sense qüestionar ni posar en risc la preservació d'un model autonòmic basat en la igualtat i la solidaritat interterritorials.

Tota la tramitació de la reforma esmentada va estar presidida per la recerca del consens entre les forces polítiques majoritàries, tant a les Corts com després a les Corts Generals, i es va actuar amb una lleialtat institucional que temps després ha estat reconeguda i lloada pels qui van intervenir activament en el procés i pels qui, sense haver-ho fet, han estudiat i analitzat aquelles negociacions i els seus resultats. La Comunitat Valenciana va tractar, únicament, de reflectir en la norma institucional bàsica del poble valencià tot el que contribuís a preservar i reforçar la seva identitat mentre, al mateix temps, s'enfortien els vincles amb l'Estat i s'advocava per un sistema multilateral de relacions en què totes les comunitats autònomes rebessin un tracte idèntic i la mateixa consideració.

D'aquesta manera, la Comunitat Valenciana va emprendre un procés de reforma al qual, durant 2006 i 2007, es van sumar altres cinc comunitats autònomes –Andalusia, Aragó, Catalunya, Castella i Lleó i les Illes Balears–, i que s'està prolongant en el temps amb l'adopció de noves iniciatives de reforma estatutària –Navarra, a través de la Llei orgànica 7/2010, de 27 d'octubre, fins al moment.

Si bé van ser sis les reformes estatutàries que van néixer en gairebé dos anys, no totes aquestes modificacions van estar presidides pels mateixos principis als quals s'ha al·ludit amb anterioritat en fer referència al cas valencià.

Aquesta manera diferent d'afrontar i portar a terme una reforma estatutària ha tingut un reflex immediat en la jurisprudència del Tribunal Constitucional. En les seves sentències 247/2007, de 12 de desembre, i 249/2007, de 13 de desembre, el màxim intèrpret de la Constitució va enjudiciar l'adequació a la norma suprema de l'article 17.1 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, en la redacció que en va fer la Llei orgànica 1/2006, de 10 d'abril, i va estimar que el precepte al·ludit era perfectament compatible amb la Constitució, sense que se'n pogués derivar, per tant, cap infracció del bloc de la constitucionalitat ni de l'ordre de distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes.

L'aprovació i entrada en vigor de la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, va provocar la immediata interposició de fins a set recursos d'inconstitucionalitat contra un gran nombre de preceptes de la nova norma

institucional bàsica catalana, recursos que, després de debats prolongats i una procel·losa tramitació, han donat peu, durant la segona meitat de 2010, al fet que el Tribunal Constitucional emetés diferents sentències en què ha declarat nuls diversos articles i incisos estatutaris i ha acudit a la tècnica de la interpretació conforme per salvar la constitucionalitat de molts altres preceptes.

Amb les seves sentències 31/2010, de 28 de juny, 46/2010 i 47/2010, de 8 de setembre, 48/2010, de 9 de setembre, i 49/2010, de 29 de setembre, el Tribunal Constitucional ha resolt alguns dels recursos d'inconstitucionalitat interposats contra l'Estatut d'autonomia de Catalunya i ha legitimat, mitjançant l'aplicació reiterada de l'al·ludida tècnica de la interpretació conforme, molts d'aquests continguts controvertits, i ha permès així que, en desplegament d'aquestes previsions estatutàries, els legisladors estatal i autonòmic puguin crear tot un nou marc normatiu que consolidi aquesta situació sobre la base de la regulació que l'Estatut reformat estableix.

Davant d'aquesta realitat, en què naturalment no era possible pensar el 2006, la Comunitat Valenciana no pot romandre impassible perquè, certament, no pretén estar per sobre de cap altre territori dins d'Espanya, però tampoc vol consentir que les seves legítimes aspiracions es vegin truncades per la consolidació d'un model asimètric en què unes comunitats autònomes puguin, en detriment d'altres, accedir a més competències, a més finançament, a més inversions o a més infraestructures.

I pel que fa al volum d'inversions de l'Estat a cada territori, que és un element essencial per garantir el desenvolupament d'unes polítiques capaces d'atendre les necessitats de la ciutadania en matèria d'educació, sanitat, serveis socials i infraestructures, aquestes divergències entre estatuts d'autonomia són especialment significatives. Tant en el cas d'Andalusia com en el de Catalunya, les seves noves normes institucionals bàsiques han inclòs sengles disposicions addicionals per garantir un volum permanent i estable d'inversions estatals en els seus territoris respectius. Per a Catalunya, la inversió de l'Estat en infraestructures, exclòs el Fons de compensació interterritorial, s'equipara a la participació relativa del producte interior brut d'aquesta comunitat autònoma en relació amb el producte interior brut de l'Estat per a un període de set anys; en canvi, en el supòsit d'Andalusia, la inversió estatal és equivalent al pes de la població d'aquesta comunitat autònoma sobre el conjunt de l'Estat, també per a un període de set anys.

Des de la Comunitat Valenciana no es va voler, al seu moment, incloure dins del nou Estatut d'autonomia clàusules o previsions que poguessin condicionar indegudament l'Estat en l'exercici de les seves competències i que, per això mateix, poguessin ser dubtosament compatibles amb la Constitució. Però en el Fonament Jurídic 138 de la seva Sentència 31/2010, de 28 de juny, el Tribunal Constitucional ha establert, en enjudiciar la disposició addicional tercera de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que un incís com l'indicat abans no vincula les Corts Generals en l'exercici de les seves funcions d'examen, esmena i aprovació dels pressupostos generals de l'Estat, atès que els compromisos financers formalitzats en els estatuts d'autonomia no constitueixen un recurs que l'Estat hagi de consignar obligatòriament en els pressupostos generals de cada exercici econòmic.

Segons l'alt tribunal, és el propi Estat el que, atenent totes les variables que concorren en cada cas, ha de decidir si escau dotar, i amb quina quantia, les assignacions corresponents. En conseqüència, segons la decisió adoptada pel màxim intèrpret de la norma suprema, la disposició addicional tercera de l'Estatut català, interpretada en el sentit que no vincula l'Estat en la definició de la seva política d'inversions ni menyscaba la plena llibertat de les Corts Generals per decidir sobre l'existència i quantia de les inversions esmentades, no és contrària a la Constitució.

Atès que el poble valencià aspira legítimament a rebre de l'Estat el mateix tracte que el poble català o l'andalús, aquesta reforma de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana va encaminada a fer visibles les conseqüències econòmiques del reconeixement d'una població que arriba ja als cinc milions d'habitants i que, per tant, necessita un volum d'inversions apte per satisfer les necessitats que es deriven de

l'important creixement demogràfic esdevingut durant els últims anys. No es fa sinó reivindicar per a la Comunitat Valenciana el que el Tribunal Constitucional ha dit que és legítim per a altres comunitats autònomes, més encara en un cas com el valencià, en què s'arrossega un dèficit important d'inversions per causa de l'efectiu, però no reconegut, increment poblacional.

Per tot això, el nou apartat quart de l'article 52 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana preveu que la Generalitat ha de participar en les decisions sobre la inversió de l'Estat a la Comunitat Valenciana, la qual, exclòs el Fons de compensació interterritorial, ha de ser equivalent, per donar compliment al que disposa l'article 138 de la Constitució, al pes de la població de la Comunitat Valenciana sobre el conjunt de l'Estat per un període de set anys. Amb aquesta finalitat, s'ha de constituir una comissió integrada per l'administració estatal, autonòmica i local que és l'encarregada de vetllar pel compliment d'aquest criteri distributiu. L'article 147.3 de la Constitució espanyola estableix que la reforma dels estatuts d'autonomia s'ha d'ajustar al procediment que aquests estableixen i requereix, en tot cas, l'aprovació per les Corts Generals, mitjançant una Llei orgànica. En el mateix sentit es pronuncia l'article 145 del Reglament del Congrés dels Diputats. En línia amb el que el precepte constitucional indica, el títol X de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, integrat únicament pel seu article 81, determina el procediment a seguir per portar a terme una reforma estatutària, i atribueix la iniciativa al Consell, a una tercera part dels membres de les Corts, a dos grups parlamentaris i a les Corts Generals. En relació amb el precepte esmentat, els articles 129 i 170 del Reglament de les Corts regulen com s'ha de tramitar la iniciativa de reforma, i l'apartat a) de l'article 18 de la Llei del Consell li assigna, entre altres funcions de caràcter normatiu, la de proposar a les Corts la reforma de l'Estatut d'autonomia. Finalment, l'article 10.1 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de la Generalitat, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, indica que la institució esmentada ha de dictaminar, amb caràcter preceptiu, «els avantprojectes de reforma de l'Estatut d'autonomia».

Article únic. *Reforma de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana per a ampliació competencial en matèria de participació de la Generalitat Valenciana en les decisions sobre inversió de l'Estat a la Comunitat Valenciana.*

S'addiciona un nou apartat 4 a l'article 52, integrat en el Títol IV («Les competències») de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, amb el redactat següent:

«4. La Generalitat participarà en les decisions sobre la inversió de l'Estat a la Comunitat Valenciana, la qual, exclòs el Fons de compensació interterritorial, serà equivalent, per donar compliment al que disposa l'article 138 de la Constitució, al pes de la població de la Comunitat Valenciana sobre el conjunt de l'Estat per un període de set anys. Amb aquesta finalitat, es constituirà una comissió integrada per l'administració estatal, autonòmica i local.»

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que aquesta llei orgànica estableix.

Disposició final primera. *Habilitació competencial.*

Aquesta reforma s'aprova a l'empara del que preveuen l'article 147.3 de la Constitució espanyola i l'article 81 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquesta llei orgànica entra en vigor el mateix dia de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 12 de març de 2019.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN